

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ**

Кафедра української літератури і компаративістики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНА ІНФРАСТРУКТУРА
В ГАЛУЗІ ФІЛОЛОГІЇ**

Змістовий модуль

«Робота над філологічними науковими текстами»

для здобувачів вищої освіти

спеціальності 035 Філологія

освітньо-наукового рівня «доктор філософії»

освітньо-наукової програми «Філологія»

Київ – 2018

Розробник:

Плющик Оксана Валентинівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Плющик Оксана Валентинівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від «11» 09 2018 р. № 1

Завідувач кафедри О.О. Бровко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Філологія»

«18» 09 2018 р.

Гарант освітньо-наукової програми О. О. Бровко

Робочу програму перевірено

«18» 09 2018 р.

Завідувач аспірантури, докторантури О.В. Плющик

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. (Бровко О.О.), «11» 09 2019 р., протокол № 2
підпис П.І.Б.

на 2020/2021 н.р. (Бровко О.О.), «27» 08 2020 р., протокол № 1
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120, із них: Змістовий модуль «Джерелознавча база філологічного дослідження» 2/60; Змістовий модуль «Робота над філологічними науковими текстами» 2/60	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом	2	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, зокрема:	120	
Аудиторні	56	16
Самостійна робота	64	104
Форма підсумкового контролю	Залікове оцінювання	
Змістовий модуль «Робота над філологічними науковими текстами»		
Курс	2	
Семестр	3	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, зокрема:	60	
Аудиторні	28	8
Самостійна робота	32	52
Форма підсумкового контролю	Залікове оцінювання	

2. Мета та завдання змістового модуля навчальної дисципліни

Мета – дати уявлення про теоретичні основи роботи з науковими текстами, розвивати в аспірантів уміння й навички роботи з науковим текстом.

Завдання:

- ознайомити слухачів з теоретичними основами роботи з науковими текстами;
- розкрити особливості наукових текстів;
- розвивати в аспірантів уміння опрацювання наукових текстів та підготовки власних наукових праць.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК-2	Здатність до пошуку, обробки, систематизації, аналізу та критичної оцінки інформації з різних джерел; критичного

		мислення; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.
	ЗК-3	Здатність ефективно застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК-5	Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів.
	ЗК-6	Знання сучасних стандартів науково-дослідницької діяльності, усвідомлення та дотримання норм наукової етики та прав інтелектуальної власності.
	ЗК-7	Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції та запити щодо їх фінансування.
	ЗК-8	Здатність до громадянської та соціальної активності й відповідальності.
	ЗК-9	Усвідомлення суспільної ваги моральних, культурних, наукових цінностей і шляхів їх збереження та примноження.
Фахові компетентності спеціальності	ФК-3	Здатність збирати дані для філологічного дослідження, науково систематизувати, аналізувати та інтерпретувати філологічні явища.
	ФК-4	Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології з використанням теоретичних та експериментальних методів.
	ФК-8	Здатність планувати і здійснювати комплексні наукові дослідження, зокрема міждисциплінарні; планувати, тактично й стратегічно організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології» аспіранти повинні:

бути компетентними у: визначенні виду наукового тексту; способах читання наукової літератури; алгоритмі формування умінь та навичок опрацювання наукових текстів та самостійного їх написання;

мати компетентності: опрацьовувати наукову літературу різними способами; формулювати тему наукової праці; готувати наукову доповідь; писати наукову статтю, дисертацію, автореферат, монографію; складати анотацію, визначати ключові слова наукової праці; писати рецензію на різні види наукових робіт.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН-У-4	Складати, обґрунтовувати та оцінювати план і дизайн філологічного дослідження, передбачати його результати.
ПРН-У-5	Дотримуватись норм наукової етики та прав інтелектуальної власності при здійсненні науково-інноваційної діяльності, зокрема при проведенні власного дослідження, при оцінці інших наукових проектів і досліджень.
ПРН-У-6	Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.
ПРН-У-7	Презентувати результати власних наукових досліджень українською, англійською (та, можливо, іншою відповідно до специфіки дослідження)

	мовами в різних формах і жанрах (стаття, звіт, доповідь, есе).
ПРН-У-8	Ефективно спілкуватися і взаємодіяти у вітчизняному та світовому науковому просторі для розв’язання професійних завдань у галузі філології та дотичних.
ПРН-У-9	Планувати, розробляти та оцінювати дослідно-інноваційні проекти, складати пропозиції та запити щодо їх фінансування; організовувати роботу дослідницьких колективів у галузі філології та дотичних.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт			
		Аудиторна			Само- стійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль «Робота над філологічними науковими текстами»					
Тема 1. Поняття та види наукових текстів	20	6	4		10
Тема 2. Особливості опрацювання наукових текстів	20	6	4		10
Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту	20	4	4		12
Усього	60	16	12		32

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт			
		Аудиторна			Само- стійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль «Робота над філологічними науковими текстами»					
Тема 1. Поняття та види наукових текстів	18	2	-		16
Тема 2. Особливості опрацювання наукових текстів	18	2	-		16
Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту	24	2	2		20
Усього	60	6	2		52

5. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. Поняття та види наукових текстів

Поняття наукового тексту. Наукові праці та навчальна література.

Види навчальної літератури: підручник, навчальний посібник, навчально-методичний посібник, методичний посібник, навчально-методичні рекомендації. Словники, довідники.

Види наукових праць. Монографія: одноосібна, колективна. Наукова стаття: теоретична, з викладом емпіричних даних. Доповідь. Тези доповіді. Реферат. Анотація. Рецензія. Курсова робота. Дипломна робота. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук, доктора наук. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії певної наукової галузі. Автореферат дисертації.

Структура наукового тексту: анотація, зміст, вступ, виклад основної інформації, висновки, бібліографічні посилання. Умовні позначення, ілюстративний та довідковий матеріал у науковому тексті. Ключові слова.

Основні поняття теми:

Науковий текст, наукова робота, наукова праця, навчальна література, структура наукового тексту, дисертація, монографія, стаття, доповідь.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 14

Лекція 2. Особливості опрацювання наукових текстів

Особливості роботи з первинними та вторинними джерелами інформації.

Способи читання наукової літератури: попереднє, наскрізне, вибіркове, повторне, аналітичне, партитурне (швидкісне), змішане.

Алгоритм формування умінь та навичок роботи з науковою літературою.

Етапи роботи з науковим текстом: включення в роботу (початковий / перший етап), «діалог» з текстом і автором (другий етап), виділення головного у тексті (третій етап).

Складання короткого і розгорнутого плану тексту, визначення провідної ідеї тексту, формулювання основних положень наукової праці.

Конспектування першоджерел. Види конспектів першоджерел: план-конспект, тематичний, текстуальний, вільний конспект. Алгоритм складання конспекту. Способи цитування першоджерел.

Формулювання тез, складання анотації, написання реферату наукової праці. Види тез: прості, основні, складені, тези-цитати. Алгоритм формулювання тез.

Анотація, її зміст та структура. Ключові слова.

Підготовка реферату: етапи роботи, структура реферату, вимоги до оформлення.

Рецензія як коротка оцінка певної наукової праці.

Основні поняття теми:

Опрацювання наукового тексту, способи читання наукового тексту, першоджерело, конспектування, цитування, тези, анотація, реферат, рецензія.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 6, 8, 10.

Лекція 3. Підготовка та оформлення наукового тексту

Особливості підготовки наукової статті. Структура статті: анотація, ключові слова (кількома мовами); актуальність теми, мета і завдання; огляд наукових джерел; новизна; визначення основних положень, аргументація та обґрунтування основних положень; загальні висновки (висновки); перспективи дослідження; бібліографічні посилання (мовою статті та латиницею).

Особливості підготовки наукової доповіді, тез доповіді. Підготовка усного повідомлення наукової доповіді.

Вимоги до оформлення дисертації та її структурних компонентів. Вимоги до оформлення автореферату дисертації та його структурних компонентів.

Особливості оформлення анотації та реферату наукової праці.

Особливості написання рецензії на курсову, дипломну, дисертаційну роботу, статтю, монографію.

Вимоги до мовнотилістичного оформлення наукового тексту.

Основні поняття теми:

Підготовка наукового тексту, оформлення наукового тексту, наукова стаття, наукова доповідь, дисертація, автореферат, рецензія, мовно-стилістичне оформлення наукового тексту.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 7, 13 – 17.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-ть балів за одиницю	Змістовий модуль «Робота над філологічними науковими текстами»	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	8	8
Відвідування семінарських занять	1	6	6
Робота на семінарському занятті	10	6	60
Виконання завдань самостійної роботи	5	3	15
Максимальна кількість балів		74	
Розрахунок коефіцієнта		74:100=0,74	

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-ть балів за одиницю	Змістовий модуль «Робота над філологічними науковими текстами»	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10
Виконання завдань самостійної роботи	5	6	30
Максимальна кількість балів		44	
Розрахунок коефіцієнта		44:100=0,44	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1. Поняття та види наукових текстів

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Скласти план, визначити провідну ідею, сформулювати основні положення одного з першоджерел власного наукового дослідження.

Тема 2. Особливості опрацювання наукових текстів

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Сформулювати тему та визначити структуру статті з наукової проблеми власного дослідження.

Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Підготувати тези доповіді на наукову конференцію з проблеми власного наукового дослідження.

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	повне розкриття завдань та правильне виконання роботи
9-12	недостатньо повне розкриття завдань чи не зовсім правильне виконання роботи
7-9	неповне розкриття завдань чи частково правильне виконання роботи
3-7	часткове розкриття завдань із суттєвими погрішностями у виконанні

6.3. Форма проведення підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у вигляді залікового оцінювання за результатами поточної успішності (проміжного контролю) з усіх модулів дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології».

6.4. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)

FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Де і як публікувати результати дисертаційних досліджень : зб. нормат. док. з питань атестації наук. працівн. / укладач Ю. І. Цеков ; за ред. М. С. Держалюка. 5-ге вид., випр. і допов. К. : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2011. 91 с.
2. Довідник здобувача наукового ступеня : зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упорядник Ю. І. Цеков ; за ред. В. Д. Бондаренка. 5-ге вид., випр. і допов. К. : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2011. 56 с.
3. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації : посібник. К. : Твім інтер, 2009. 460 с.

Додаткова література:

4. Ашерев А. Т. Подготовка диссертаций. Экспресс-анализ качества. Руководство для экспертов, оппонентов и научных. Харьков : Кортес, 2008. 53 с.
5. Баранова Л. А. Словарь аббревиатур иноязычного происхождения. М. : АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2009. – 320 с.
6. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. К. : Наукова думка, 2010. 432 с.
7. Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / упорядник Ю. І. Цеков ; за ред. Р. В. Бойка. 2-ге вид., випр. і доповн. К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Толока», 2008. 64 с.
8. Нові слова та значення : словник / Ін-т укр. мови НАН України ; уклали: Л. В. Туровська, Л. М. Василькова. К. : Довіра, 2009. 271 с.
9. Пономарів О. Д. Культура слова : мовностилістичні поради. 4-те вид., доповн. К. : Либідь, 2011. 272 с.
10. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К. : Либідь, 2013. 360 с.
11. Словник труднощів української мови : біля 15 000 слів / Д. Г. Гринчишин, А. О. Капелюшний, О. М. Пазяк та ін. ; за ред. С. Я. Єрмоленко. К. : Рад. шк., 1989. 336 с.
12. Українсько-російський словник наукової термінології / за заг. ред. Л. О. Симоненко. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 416 с.
13. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник. 2-ге вид. К. : Арістей, 2005. 232 с.
14. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : методичні поради / автор-упорядник Л. А. Пономаренко. 3-тє вид., виправлене і

доповнене. К. : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2005. 80 с.

15. Загальні положення та правила складання бібліографічних посилань (ДСТУ 8302:2015)

http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/bibliohraf_posylannia.pdf

16. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE34057.html

17. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації
<https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17?lang=en>

Плани семінарських занять

Семінар 1. Поняття та види наукових текстів

Питання для обговорення

1. Практичний аналіз підручника, навчального посібника, навчально-методичного посібника, методичного посібника, навчально-методичних рекомендацій: параметри основні та додаткові.

2. Монографія одноосібна та колективна: вимоги до тексту та технічні вимоги.

3. Підготовка статті до друку.

4. Вимоги до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з гуманітарних наук.

5. Вимоги до автореферату дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Література: 1, 2, 3.

Семінар 2. Особливості опрацювання наукових текстів

Питання для обговорення

1. Етапи роботи з науковим текстом.

2. Складання анотацій до різних видів наукового тексту: підручника, посібника, статті, дисертації.

3. Види конспектів першоджерел: план-конспект, тематичний, текстуальний, вільний конспект.

4. Рецензія на автореферат.

5. Науковий стиль, підстилі.

Література: 1, 2, 3, 6, 8, 10.

Семінар 3. Підготовка та оформлення наукового тексту

Питання для обговорення

1. Підготовка до написання статті та тез: основні поняття.

2. Формулювання актуальності, мети, завдання статті.

3. Формулювання структури (плану) статті.

4. Пошук матеріалу для статті. Конспектування першоджерел.

5. Написання висновку до статті.

6. Оформлення матеріалів відповідно до технічних вимог.

Література: 1, 2, 3, 7, 13 – 17.